

Szkoła Podstawowa im. Czesława Wojewody w Lubczy

**Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego
z przedmiotu geografia**

Klasa:7

II etap edukacyjny

Rok Szkolny 2023/2024

Nr	Temat	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
I. 1.	Położenie geograficzne Polski	wskazuje położenie Polski na mapie, nazywa i wskazuje na mapie wybrane krainy geograficzne w Polsce	określa położenie Polski na tle Europy, wskazuje na mapie kilkanaście krain geograficznych w Polsce	odczytuje współrzędne geograficzne dowolnych miejsc w Polsce	nazywa i wskazuje na mapie wody wewnętrzne Polski, oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Polski
I. 2.	Czynniki kształtujące klimat Polski	nazywa strefę oświetlenia Ziemi, w której leży Polska, podaje przykłady czynników klimatotwórczych, wyjaśnia wpływ wybranego czynnika na klimat	wyjaśnia wpływ szerokości geograficznej i wysokości nad poziomem morza na klimat Polski	wyjaśnia wpływ Morza Bałtyckiego i układu form rzeźby terenu na klimat, podaje przyczyny występowania w Polsce klimatu przejściowego między morskim a kontynentalnym	nazywa masy powietrza kształtujące pogodę i klimat w Polsce, określa wpływ ośrodków barycznych i mas powietrza na pogodę i klimat w Polsce
I. 3.	Zróznicowanie warunków klimatycznych w Polsce	odróżnia klimat od pogody, na podstawie map odczytuje wartości temperatury i opadów w różnych regionach Polski	na podstawie map porównuje warunki klimatyczne w różnych regionach Polski, podaje pełną nazwę strefy klimatycznej i typu klimatu panującego w Polsce odczytuje wartości z klimatogramów	podaje niektóre cechy klimatu Polski, wyjaśnia pojęcie, okresu wegetacyjnego, wyjaśnia powstawanie opadów orograficznych i cienia opadowego, podaje nazwy sześciu termicznych pór roku	na podstawie map opisuje zróżnicowanie przestrzenne temperatury, opadów i długości okresu wegetacyjnego w Polsce, wymienia i wyjaśnia cechy klimatu Polski, porównuje warunki klimatyczne różnych miejsc na podstawie klimatogramów

I. 4.	Wpływ zmienności pogody na działalność człowieka	wymienia składniki pogody, na podstawie własnych doświadczeń opisuje zagrożenia wynikające ze zjawisk atmosferycznych	wyjaśnia przyczyny zmienności pogody w Polsce, opisuje właściwe zachowanie podczas występowania ekstremalnych zjawisk atmosferycznych	opisuje stany pogodowe wynikające z napływu różnych mas powietrza, omawia wpływ pogody na działanie rolnictwa, transportu i turystyki	na podstawie danych udowadnia zmienność stanów pogodowych w różnych latach, wykazuje związek pomiędzy zmianami klimatu a występowaniem ekstremalnych zjawisk pogodowych w Polsce
I. 5.	Góry w Polsce i w Europie	wskazuje na mapie Karpaty i Sudety, wyjaśnia, czym jest orogeneza i jak orogenezy przyczyniły się do powstania gór w Polsce	podaje nazwy orogenezy, wyjaśnia pojęcie erozji, wskazuje na mapie przynajmniej pięć łańcuchów górskich w Europie należących do Alpidów	odróżnia zewnętrzne i wewnętrzne procesy rzeźbotwórcze, podaje przykłady zewnętrznych i wewnętrznych procesów rzeźbotwórczych	wyjaśnia powstawanie gór fałdowych i zrębowych, podaje dowody na to, że orogeneza alpejska nie została jeszcze zakończona
I. 6.	Wpływ zlodowaceń na rzeźbę Polski i Europy	wyjaśnia, jak powstaje lodowiec, wskazuje obszary występowania krajobrazu polodowcowego w Polsce, wymienia kilka cech krajobrazu młodoglacjalnego	rozpoznaje na ilustracji i na mapie typowe jeziora rynnowe i morenowe, podaje cechy jezior morenowych i rynnowych, w przybliżeniu określa czas ostatniego zlodowacenia na ziemiach polskich	opisuje przebieg procesów erozji i akumulacji lodowcowej, wyjaśnia proces powstawania form polodowcowych (moreny czołowej, sandru i pradoliny) oraz utworów polodowcowych (gliny i głazów narzutowych)	wskazuje na mapie przebieg granicy ostatniego zlodowacenia, odróżnia krajobraz młodo i staroglacjalny, podaje przyczyny zaniku form polodowcowych na wyżynach

I. 7.	Surowce mineralne Polski	podaje kilka przykładów surowców mineralnych występujących w Polsce, podaje przykłady zastosowania wybranych surowców metalicznych, skalnych, chemicznych i energetycznych	klasyfikuje surowce mineralne występujące w Polsce do czterech podstawowych grup: skalne, chemiczne, energetyczne i metaliczne	wskazuje obszary występowania i eksploatacji wybranych surowców mineralnych w Polsce, wyjaśnia różnicę między kopalinami a surowcami mineralnymi	podaje przykłady surowców, których produkcja zapewnia Polsce samowystarczalność, ocenia wpływ dostępności i wykorzystania wybranych surowców mineralnych na życie ludzi i gospodarkę
Podsumowanie działu I					
II. 1.	Rzeki w Polsce i Europie	wyjaśnia pojęcia: rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, wskazuje na mapie Wisłę i Odrę oraz podaje nazwy wybranych dopływów tych rzek	charakteryzuje wybrane walory przyrodnicze Wisły i Odry, uzasadnia konieczność ochrony rzek i ich dorzeczy	określa znaczenie gospodarcze Odry, proponuje metody ochrony rzek i ich dorzeczy	porównuje reżim rzek w Polsce z reżimami rzek na południu Europy, wyjaśnia, na czym polega regulacja rzek
II. 2.	Powódzie i ochrona przeciwpowodziowa	wyjaśnia, czym jest powódź, podaje przykłady przyczyn występowania powodzi, wymienia kilka metod ochrony przeciwpowodziowej	odróżnia powódź od wezbrania, na podstawie map, danych liczbowych i innych materiałów źródłowych podaje konsekwencje wystąpienia powodzi	uzasadnia stosowanie kilku wybranych metod ochrony przeciwpowodziowej, wykazuje związek pomiędzy deforestacją a zagrożeniem powodziowym	klasyfikuje i wyjaśnia przyczyny naturalne i antropogeniczne powstawania powodzi, analizuje i porównuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony

				określa wpływ sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi	przeciwpowodziowej, określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych na występowanie i skutki powodzi
II. 3.	Morze Bałtyckie	wskazuje Morze Bałtyckie na mapie, wymienia podstawowe cechy Morza Bałtyckiego, nazywa państwa leżące nad Bałtykiem	podaje przykłady organizmów słodko i słonowodnych zamieszkujących Morze Bałtyckie, porównuje Morze Bałtyckie z innymi morzami	wyjaśnia przyczyny niskiego zasolenia Morza Bałtyckiego, prezentuje przykłady wpływu działalności człowieka na Morze Bałtyckie	opisuje i wyjaśnia zróżnicowanie zasolenia Morza Bałtyckiego, wskazuje na mapie i nazywa: Cieśniny Duńskie, Kattegat, Bałtyk Właściwy, ocenia różne metody ochrony Morza Bałtyckiego i jego zasobów
II. 4.	Gleby w Polsce	wymienia czynniki glebotwórcze, podaje przykłady typów genetycznych gleb występujących w Polsce	opisuje etapy powstawania gleby, wyjaśnia rolę wody i organizmów w powstawaniu gleby, wskazuje typy genetyczne gleb, które są najbardziej rozpowszechnione w Polsce	wyjaśnia wpływ rodzaju skały macierzystej na typ gleby (czarnoziemy, gleby brunatne, gleby bielcowe, rędziny), wykazuje związek pomiędzy stosunkami wodnymi a typem gleby (mady)	wskazuje na mapie (wybrane) obszary występowania gleb bielcowych, gleb brunatnych i płowych, rędzin, czarnoziemów i mad, ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb
II. 5.	Lasy w Polsce	opisuje własnymi słowami różne funkcje lasu, podaje przykłady gospodarczego	na podstawie mapy podaje nazwy województw o	rozdziela rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji	opisuje i wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne

		wykorzystania lasu, podaje przykłady społecznych i ekologicznych funkcji lasy	najwyższym i najniższym wskaźniku lesistości, na podstawie danych opisuje zmiany wskaźnika lesistości w Polsce	lub w terenie) wyjaśnia rolę lasu w zachowaniu bioróżnorodności i regulowaniu stosunków wodnych	wskaźnika lesistości w Polsce, opisuje skład gatunkowy lasów w Polsce, podaje przyczyny degradacji lasów
Pods umo wanie dział u II					
III. 1.	Podział administracyjny i sąsiedzi Polski	wskazuje na mapie i nazywa województwo, w którym mieszka, nazywa i wskazuje na mapie kraje sąsiadujące z Polską	wskazuje na mapie i nazywa kilka województw wraz z ich stolicami, wskazuje na mapie przebieg granic Polski z poszczególnymi sąsiadami	wyjaśnia, na czym polega trójstopniowy podział administracyjny, wskazuje na mapie i nazywa większość województw wraz z ich stolicami	podaje nazwy wszystkich województw i ich stolic oraz wskazuje je na mapie, porównuje zadania i kompetencje jednostek samorządu terytorialnego na różnych szczeblach
III. 2.	Rozmieszczenie ludności w Polsce	podaje przykłady czynników rozmieszczenia ludności w Polsce, wyjaśnia, czym jest gęstość zaludnienia, na podstawie mapy opisuje rozmieszczenie ludności w Polsce	rozdziela czynniki przyrodnicze i poza-przyrodnicze rozmieszczenia ludności w Polsce, wskazuje regiony o najwyższej i najniższej gęstości zaludnienia	określa wpływ wysokości nad poziomem morza, układu sieci rzecznej, występowania surowców mineralnych, rozwoju miast i przemysłu na rozmieszczenie	szczegółowo wyjaśnia przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce, porównuje średnią gęstość zaludnienia w Polsce i innych krajach europejskich

				ludności w Polsce, podaje wartość średniej gęstości zaludnienia w Polsce	na podstawie mapy porównuje rozmieszczenie ludności w Polsce i wybranym kraju europejskim
III. 3.	Zmiany liczby ludności	wyjaśnia znaczenie pojęć: przyrost naturalny, saldo migracji i przyrost rzeczywisty, podaje przykłady czynników wpływających na wielkość współczynnika urodzeń i zgonów	określa przyczyny spadającej dzietności w Polsce i Europie, na podstawie mapy opisuje przestrzenne zróżnicowanie przyrostu naturalnego w Polsce	porównuje zmiany liczby ludności w Polsce i Europie, oblicza przyrost naturalny Polski i wybranej jednostki administracyjnej	wyjaśnia zależność pomiędzy starzeniem się ludności a wzrostem współczynnika zgonów, opisuje skutki starzenia się ludności Polski
III. 4.	Struktura płci i wieku ludności	odczytuje wartości z piramidy demograficznej, na podstawie danych opisuje zmiany współczynnika urodzeń i zgonów oraz przyrostu naturalnego w Polsce w ostatnich kilkudziesięciu latach	opisuje kształt z piramidy demograficznej, na podstawie piramidy demograficznej opisuje strukturę ludności w Polsce	interpretuje kształt piramidy demograficznej, wyjaśnia, czym są wyż i niż demograficzny, wyjaśnia różnice w strukturze demograficznej ludności Polski w różnych grupach wiekowych	porównuje struktury wieku różnych państw na podstawie piramid demograficznych, podaje przyczyny występowania w Polsce kolejnych wyżów i niżów demograficznych
III. 5.	Przyczyny i skutki migracji zagranicznych	wyjaśnia, czym jest migracja, podaje przyczyny migracji zagranicznych, odczytuje z mapy nazwy krajów zamieszkałych przez skupiska polskiej diaspory	podaje przykłady migracji wewnętrznych i zagranicznych, odróżnia imigrację od emigracji	podaje przykłady przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych przyczyn migracji, na podstawie danych	opisuje rozmieszczenie polskiej diaspory na świecie, podaje przykłady pozytywnych i

				opisuje wielkość współczesnych migracji z i do Polski	negatywnych skutków migracji w Polsce i Europie, podaje rzeczowe argumenty w dyskusji na temat skutków migracji
III. 6.	Kulturowe zróżnicowanie mieszkańców	wymienia cechy struktury narodowościowej ludności w Polsce, podaje przykłady mniejszości narodowych mieszkających w Polsce, opisuje strukturę wyznaniową ludności Polski	na podstawie mapy opisuje zróżnicowanie struktury wyznaniowej w Europie, dokonuje krótkiej charakterystyki wybranych religii wyznawanych w Polsce i Europie	wyjaśnia różnicę pomiędzy narodowością i obywatelstwem, opisuje zmiany w strukturze narodowościowej Polski po II wojnie światowej	wyjaśnia przyczyny różnic pomiędzy strukturami narodowościowymi Polski i wybranych krajów europejskich, podaje przykłady mniejszości etnicznych mieszkających w Polsce
Pods umowa dział u III					
IV. 1.	Struktura zatrudnienia ludności	podaje nazwy trzech głównych sektorów gospodarki, na podstawie danych porównuje strukturę wykształcenia Polski i innych krajów	układa sektory gospodarki Polski w porządku rosnącym pod względem wielkości zatrudnienia, wykazuje się	omawia strukturę zatrudnienia ludności w poszczególnych sektorach gospodarki w Polsce, wyjaśnia przyczyny zmian struktury wy-	podaje wartości liczbowe opisujące strukturę zatrudnienia ludności w Polsce, na podstawie własnej wiedzy porównuje strukturę zatrudnienia

			świadomością związku występującego pomiędzy poziomem wykształcenia a możliwością znalezienia pracy	kształcenia ludności w Polsce, wyjaśnia przyczyny zmian struktury zatrudnienia ludności w Polsce	ludności Polski i innych krajów
IV. 2.	Wpływ zmian politycznych i gospodarczych na strukturę zatrudnienia	wyjaśnia, czym jest bezrobocie, na podstawie mapy opisuje zróżnicowanie poziomu bezrobocia w Polsce, podaje wybrane przyczyny i skutki występowania bezrobocia	na podstawie źródeł opisuje przemiany rynku pracy na przykładzie wybranych miast w Polsce, porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i w innych krajach	wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze zatrudnienia w wybranych miastach zachodzące po transformacji gospodarczej, określa warunki uznania danej osoby za bezrobotną	samodzielnie wyszukuje informacje na temat aktualnych zmian poziomu bezrobocia, wyjaśnia przyczyny i skutki wzrostu znaczenia sektora usługowego w Polsce, na podstawie materiałów określa wpływ pandemii Covid 19 na rynek pracy w Polsce i Europie
IV. 3.	Urbanizacja w Polsce i Europie	wyjaśnia własnymi słowami, czym jest urbanizacja, na podstawie mapy opisuje zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce, na podstawie wykresu porównuje liczbę mieszkańców największych miast w Polsce	podaje przykładowe aspekty urbanizacji, na podstawie wykresu porównuje zmiany wskaźnika urbanizacji w Polsce i w innych krajach, na podstawie mapy opisuje rozmieszczenie miast w Polsce	rozdziela poszczególne aspekty urbanizacji: formalny, demograficzny, społeczny, przestrzenny, ekonomiczny	wykazuje związki pomiędzy różnymi aspektami urbanizacji rozróżnia aglomerację monocentryczną i konurbację, podaje nazwy województw o najwyższym i najniższym wskaźniku urbanizacji

IV. 4.	Czynniki rozwoju miast w Polsce	podaje przykłady cech miast decydujących o ich rozwoju, podaje przykłady funkcji pełnionych przez jednostki osadnicze	przyporządkowuje główne czynniki rozwoju do największych miast w Polsce	wyjaśnia wpływ niektórych funkcji miast w Polsce na ich rozwój	na wybranych przykładach omawia czynniki rozwoju miast w Polsce, porównuje czynniki decydujące o rozwoju różnych miast
IV. 5.	Zmiany w strefach podmiejskich – suburbanizacja	podaje cechy środowiska geograficznego i opisuje warunki życia w centrum dużego miasta i w strefie podmiejskiej, wymienia kilka przyczyn przenoszenia się mieszkańców do strefy podmiejskiej	na podstawie map, fotografii oraz danych liczbowych wskazuje zmiany zachodzące w wybranej strefie podmiejskiej, wymienia przykłady nowych kierunków działalności gospodarczej i zagospodarowania terenu w strefie podmiejskiej	na podstawie materiałów opisuje i wyjaśnia kierunki migracji między peryferiami regionu, strefą podmiejską i miastem, wyjaśnia przyczyny przenoszenia niektórych działalności gospodarczych do strefy podmiejskiej	identyfikuje i wyjaśnia zmiany w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu oraz stylu zabudowy na wybranych przykładach stref podmiejskich, opisuje i wyjaśnia zmiany demograficzne zachodzące w strefach podmiejskich, podaje własną definicję pojęcia suburbanizacja
IV. 6.	Wpływ migracji na strukturę demograficzną wsi	wyjaśnia pojęcie migracji ze wsi do miast, podaje przykładowe przyczyny przenoszenia się mieszkańców wsi do miast, odczytuje dane z piramidy demograficznej, wyjaśnia pojęcie salda	na podstawie mapy opisuje zróżnicowanie salda migracji w gminach lub powiatach w Polsce, na podstawie piramidy demograficznej	podaje przykłady skutków społecznych i gospodarczych migracji ze wsi do miast, wyjaśnia przyczyny zwiększonego odsetka mężczyzn w strukturze ludności	udowadnia wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin

		migracji w odniesieniu do wybranej wsi	charakteryzuje strukturę płci i wieku ludności wybranej wsi lub gminy wiejskiej	niektórych wsi	wyjaśnia wpływ restrukturyzacji PGR-ów na zmiany gospodarcze i demograficzne wybranych wsi
Podsumowanie działań IV					
V. 1.	Czynniki rozwoju rolnictwa	podaje przykłady przyrodniczych i pozaprzyrodniczych czynników rozwoju rolnictwa, na podstawie wykresu opisuje strukturę gleb w Polsce ze względu na ich przydatność dla rolnictwa, wskazuje elementy klimatu i ukształtowania powierzchni Polski sprzyjające rozwojowi rolnictwa	na podstawie mapy opisuje rozmieszczenie obszarów o najbardziej sprzyjających warunkach dla rozwoju rolnictwa w Polsce, na podstawie danych lub wykresu porównuje wielkość gospodarstw rolnych w Polsce i w innych krajach, wymienia przykłady działań mających na celu poprawę wydajności rolnictwa w Polsce	wyjaśnia wpływ wielkości gospodarstwa na możliwości zwiększenia wydajności produkcji rolnej, ocenia warunki przyrodnicze dla rozwoju rolnictwa w Polsce	ocenia warunki pozaprzyrodnicze dla rozwoju rolnictwa w Polsce, porównuje zużycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w Polsce i w innych krajach, wyjaśnia wpływ wieku i wykształcenia rolników na proces unowocześniania produkcji rolnej w Polsce

V. 2.	Uprawa roślin i chów zwierząt w Polsce	<p>podaje przykłady roślin uprawianych w Polsce,</p> <p>podaje przykłady zwierząt, których chów prowadzi się w Polsce,</p> <p>podaje przykłady wpływu warunków przyrodniczych na kierunki produkcji rolnej</p>	<p>na podstawie diagramu opisuje strukturę zasiewów w Polsce,</p> <p>podaje przykłady wykorzystania głównych produktów rolnych wytwarzanych w Polsce</p>	<p>na podstawie map opisuje rozmieszczenie poszczególnych upraw, chowu bydła i trzody chlewnej w Polsce,</p> <p>rozpoznaje główne rośliny uprawiane w Polsce</p>	<p>wykazuje związek między zróżnicowaniem warunków przyrodniczych rozwoju rolnictwa w różnych regionach Polski a specjalizacją poszczególnych regionów w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej</p>
V. 3.	Warunki rozwoju gospodarki energetycznej	<p>podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych surowców energetycznych wykorzystywanych w Polsce,</p> <p>wymienia wady i zalety węgla kamiennego i brunatnego jako surowców energetycznych</p>	<p>na podstawie materiałów podaje przykłady związków warunków naturalnych z kierunkami rozwoju energetyki,</p> <p>dokonuje podziału czynników rozwoju energetyki na przyrodnicze i pozaprzyrodnicze</p>	<p>na wybranych przykładach uzasadnia rozwój energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii w Polsce,</p> <p>wyjaśnia związek pomiędzy warunkami pozaprzyrodniczymi a kierunkami rozwoju energetyki</p>	<p>określa warunki przyrodnicze i poza-przyrodnicze sprzyjające lub ograniczające produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych w województwie łódzkim i pomorskim,</p> <p>wyjaśnia, na czym polega transformacja energetyczna, którą przechodzi Polska i inne kraje europejskie</p>
V. 4.	Przemiany przemysłu w Polsce	<p>wymienia przykłady produktów przemysłowych wytwarzanych w</p>	<p>dokonuje podziału przemysłu na</p>	<p>na podstawie materiałów dokonuje</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega prywatyzacja i</p>

		<p>Polsce, wyjaśnia, czym jest przemysł na podstawie danych lub wykresu opisuje zmiany wielkości produkcji wybranych towarów w Polsce</p>	<p>wydobywczy i przetwórczy, podaje przykłady zmian, jakie zaszły w polskim przemyśle w ostatnich 30 latach</p>	<p>ogólnej charakterystyki sektora przemysłowego w Polsce przed rokiem 1989 oraz obecnie, określa udział przemysłu w wytwarzaniu PKB w Polsce</p>	<p>zmiana struktury przemysłu w Polsce dyskutuje na temat skutków przemian przemysłu w Polsce, podając rzeczowe argumenty</p>
V. 5.	Przemysł zaawansowanych technologii	<p>wyjaśnia pojęcie przemysłu zaawansowanych technologii, podaje przykłady produktów przemysłu zaawansowanych technologii, które są wykorzystywane w codziennym życiu</p>	<p>podaje wybrane cechy przemysłu zaawansowanych technologii, określa pozycję, jaką produkty przemysłu zaawansowanych technologii zajmują w Polskim eksporcie</p>	<p>ocenia poziom innowacyjności polskiej gospodarki na tle innych krajów europejskich, na podstawie danych porównuje poziom robotyzacji produkcji przemysłowej w Polsce i w innych krajach</p>	<p>wyjaśnia pojęcie klastra przemysłu wysokich technologii, na wybranych przykładach opisuje zmiany produkcji towarów zaawansowanych technologii w Polsce</p>
Pods umowa dział u V					
VI. 1.	Rola usług w gospodarce Polski	<p>podaje przykłady firm i zawodów należących do sektora usługowego, wyjaśnia rolę usług w swoim codziennym życiu</p>	<p>podaje przykłady usług materialnych i niematerialnych, wyjaśnia wpływ usług na działanie przedsiębiorstw</p>	<p>podaje przykłady wpływu usług na funkcjonowanie rolnictwa i przemysłu, ocenia własne szanse na podjęcie pracy</p>	<p>określa udział usług w wytwarzaniu PKB Polski, wyjaśnia wpływ dostępności usług na jakość życia</p>

				w przyszłości w sektorze usługowym	mieszkańców
VI. 2.	Transport i łączność	podaje przykłady środków transportu i środków łączności, określa wpływ niektórych rodzajów transportu na życie ludzi	określa wpływ transportu na życie ludzi, określa wpływ łączności na życie ludzi, na podstawie danych opisuje zmiany długości tras szybkiego ruchu w Polsce	porównuje rodzaje towarów przewożonych za pomocą różnych środków transportu, wymienia zalety różnych środków transportu, na podstawie danych porównuje zmiany liczby pasażerów poszczególnych lotnisk w Polsce	opisuje wpływ łączności na działanie przedsiębiorstw i całej gospodarki, porównuje zalety transportu samochodowego i kolejowego w przewozie osób i ładunków
VI. 3.	Wpływ sieci transportowej na lokalizację przedsiębiorstw	podaje przykłady przedsiębiorstw, których lokalizacja zależy od bliskości szlaków transportowych, na podstawie danych porównuje liczby pojazdów poruszających się po różnych klasach dróg w Polsce	wyjaśnia, czym jest centrum logistyczne, na podstawie map określa zmiany w zagospodarowaniu obszarów położonych w pobliżu ważnych szlaków komunikacyjnych, wymienia przykłady produktów wytwarzanych w rafinerii ropy naftowej	wyjaśnia korzyści wynikające z lokalizacji przedsiębiorstw w pobliżu szlaków transportowych, na wybranym przykładzie określa znaczenie portu morskiego dla rozwoju przedsiębiorstw, w tym zakładów przemysłowych	identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych, wyjaśnia na przykładach związków pomiędzy transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych
VI. 4.	Możliwości rozwoju	podaje przykłady działalności	podaje przyczyny	wymienia zalety	określa czynniki

	polskiej gospodarki morskiej	zaliczanej do gospodarki morskiej, wskazuje na mapie trzy największe porty morskie w Polsce	rozwoju energetyki wiatrowej w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej na Morzu Bałtyckim	transportu kontenerowego, opisuje zmiany wielkości transportu kontenerowego w polskich portach	wpływające na perspektywy rozwoju polskiego rybołówstwa i przemysłu stocznioowego, wyjaśnia czynniki rozwoju przetwórstwa rybnego w Polsce
VI. 5.	Walory turystyczne Polski	podaje kilka przykładów przyrodniczych i kulturowych walorów turystycznych Polski, rozpoznaje na fotografiach wybrane walory (atrakcje) turystyczne Polski	wyjaśnia, czym jest walor turystyczny, podaje przykłady walorów turystycznych Polski, które sprzyjają rozwojowi turystyki kwalifikowanej	ocenia atrakcyjność walorów turystycznych Polski, korzysta z różnorodnych źródeł w celu pogłębienia wiedzy na temat wybranych walorów turystycznych	proponuje trasę wycieczki tematycznej ukazującej określony typ walorów turystycznych w Polsce, prezentuje wybrane walory turystyczne Polski, zwracając uwagę na konieczność ich ochrony
VI. 6.	Turystyka nad Bałtykiem i w Małopolsce	podaje przykłady walorów turystycznych Półwyspy Bałtyckiej i Małopolski, opisuje własne wrażenia z wycieczek turystycznych po Polsce, na podstawie diagramów opisuje zmiany liczby turystów nad Bałtykiem	wyjaśnia, dlaczego wybrane walory przyrodnicze przyciągają turystów do Małopolski i na Półwyspy Bałtyckiej, na podstawie materiałów udowadnia, że Kraków jest turystyczną stolicą Polski	na podstawie mapy tematycznej opisuje zróżnicowanie liczby udzielonych noclegów w nadbałtyckich gminach, porównuje atrakcyjność turystyczną wybranych miejsc i obiektów w Małopolsce	dokonuje wieloaspektowej analizy walorów turystycznych Małopolski i Półwyspy Bałtyckiej, Określa wpływ walorów przyrodniczych Półwyspy Bałtyckiej oraz dziedzictwa kulturowego

					Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach
Podsumowanie działań u VI					